

Cesta do Lhasy

*kterou se svým druhem,
P. Josephem Gabetem
v letech 1844 až 1846 vykonal
a podle vzpomínek vypsál*

*P. Evariste-Régis HUC
v překladu a s úvodem a poznámkami
Čínské*

Cesta do Lhasy

P. Evariste-Régis Huc s druhom P. Josephom Gabetom

P. Evariste-Régis Huc

- Katolícky misionár z Francúzska, 1813-1860, ako dospelý vstupuje do Misijnej Spoločnosti sv. Vincenta de Paul (lazaristi), o 3 roky vysviacka na kňaza a následne po pol roku poslaný do Macaa (1. august 1839)
- Venuje sa misionárskym povinnostiam ale hlavne štúdiu jazyka (čínštine)
- Výborná pameť, jazykovo nadaný, neskôr slávny pre svoj prínos do ázijských štúdií

Cesta do Lhasy

Príchod do Ríše stredú

P. Josephem Gabetem

v letech 1844 až 1846 vykonával
a podle vzpomínek vypsál

- Feb. 1839 z Le Havre do Číny na palube Brigy Adhémar
- Príchod v turbulentnom čase; 11. Septembra roku 1840 práve mučili a **popravili** misionára z rovnakého rádu, (dnes už svetého) Perboyra
- S posilneným entuziazmom naprieč Čínou do Mongolska
- Velký záujem pre štúdium budhizmu a povier národov Ázie

Cesta do Lhasy

Prvá ópiová vojna

- Trvanie 1839–42; **Britské** obchodné a mocenské záujmy vo Východnej Ázii sú v konflikte s Mandžuskou dynastiou
- Jednoznačná prehra na strane Číňanov, Briti potvrdzujú svoje postavenie **jedinej** supervelmoci tej doby
- Nankingská zmluva, prvá z nerovných zmlúv: doložka najvyšších výhod, exterritorialita, reparácie, HK + otvorenie SH, Kanton, Ningbo, Fuzhou a Xiamen

Viktoriánska éra

- Trvanie od 1837 do 1901
- Najdlhšie vládnutie v histórii, Alžbeta II za asi 344 dní
- „Babka Európy“
- Británia sa stáva dominantnou mocou, nik jej nedokáže konkurovať
- Takmer $\frac{1}{4}$ pôdy Zeme a 20% celkovej populácie

IMPERIAL FEDERATION - MAP OF THE WORLD SHOWING THE EXTENT OF THE BRITISH EMPIRE IN 1886. STATISTICAL INFORMATION FURNISHED BY CAPTAIN J.C.R. COLCLOM, M.P. FORMERLY R.M.A. BRITISH TERRITORIES COLOURED RED.

Cesta do Lhasy

Mongolsko

- Z Macaa cez Čínu do Mongolska, ktoré im bolo určené ako misijná oblasť (tvrdý život v Zemi trávy 草地)
- 1844 misia preskúmať rozlohu a hranice diecézy a tiež mongolské zvyky a obyčaje
- Prinútení zmeniť svoje už-čínske zvyky na mongolské, pre potreby šírenia božieho slova
- Obživa, varenie, cestovanie, Samdadžemba („čierny človek“)

Empire of the Great Qing

25th Year of the Jiaqing Emperor (A.D. 1820)

Cesta do Lhasy

kterou se svým druhem,

P. Josephem Gabetem

v letech 1844 až 1846 vykonal

a podle svých poznámek vyprávěl

Fr. Valerius Kegis HUG

nekdejší misionář v říši Čínské

- Čínský „útlak“ Mongolov; ohromná chudoba; Číňania vlastnia domy, stáda, pastviny; úžera; neprávno; nepríjemnosti na ceste
- Čínska povaha = \$\$\$
- Číňania sa domáhajú svojho aj násilím vid'. ťažba nerastu v horách
- Kritika budhizmu a lamaistických tradícií v Mongolsku, aj napriek tomu kritizovaní zo strany cirkvi -> podobnosť Congkhapových (gelugpa) a katolíckych reforiem
- Reinkarnácia vs „zdravý rozum“ ?!

Cesta do Lhasy

Budhizmus v podaní Mongolov

- „jednoduchý“ národ, uveria všetkému (Huc a čistenie vody pomocou uhlíka)
- Nádych šamanizmu (obety na horách)
- Bizarné, až brutálne rituály a oslavy v chrámoch (tranz a krv)
- Misionármi často označované za diabolské

Cesta do Lhasy

Dračí trón a Mongoli

- Velká podpora lamaizmu, pragmatický přístup; čím viac lámov tým menej bojovníkov a tým menej starostí (Džinginschán a jeho výboje)
- Vydržiavanie Dalajlámu pre jeho vplyv na Mongolov
- Dôkaz strachu z Mongolov -> príbeh o Džibdzudanbovi z Chalska a jeho návšteve Pekingu
- Mongolské kniežatá a ich pravidelný tribút 天子 aj napriek úbytku moci ?

Cesta do Lhasy

Tibet

- Čakanie na návrat karavány s tibetským posolstvom do PK
- Učenie sa tibetčiny a tibetských zvykov
- Kresťanstvo vs Islám v Číne
- Congkhapa (gelugpa) ako reformátor budhizmu – učiteľ Európan ?
- Tibetské poverky a viera -> 3 veľké rodiny pod Nebom
- Lekárska veda dnes a vtedy ***
- Rubruk a zmienka o ženách a ich zvyku natierať si tvár na čierne
- Božie mesto a jeho etniká, politika a senzitivnosť

Cesta do Lhasy

Cesta do Lhasy

kterou se svým druhem,

*P. Josephem Gabetem
v letech 1844 až 1846 vykonal
a podle vzpomínek vypsál*

*P. Evariste-Régis HUC
někdejší misionář v říši Čínské*

Ďakujem za pozornosť.

